

„Wymazana Granica”. Książka Tomasza Grzywaczewskiego

Data publikacji: 14.05.2021 12:00

O tym, jak dotkliwe jest przecięcie regionu granicą państwową, i to uszczelnioną, przekonał się niedawno. Tymczasem tuż przed pandemią, której efektem były obostrzenia obejmujące m. in. szczelne zamknięcie granic, Tomasz Grzywaczewski zdążył napisać książkę będącą reportażem z jego podróży wzdłuż linii granicznej II Rzeczypospolitej.

□

Grzywaczewski – dziennikarz, reporter, pisarz i analityk specjalizujący się w tematyce Europy Środkowej i Wschodniej w świetnie napisanym reportażu opowiada o życiu na pograniczu II RP. Objechał Polskę po linii jej granic ustanowionych równo 100 lat temu. Rozmawiał z mieszkańcami terenów dawnego, a czasem i również obecnego pogranicza. Sporo było wspomnień. Najstarsi jego rozmówcy dzielili się retrospekcjami ze swego dzieciństwa, młodszy pamiętali, co opowiadali im dziadkowie. Ale sporo też w książce współczesności. Z napisanego barwnym językiem reportażu przebija obraz tego, jak wielki wpływ na życie i mentalność mieszkańców odwiedzonych przez Grzywaczewskiego regionów ma do dziś wytyczona równo 100 lat temu państwowa granica.

Niektóre z opisanych krain, które znalazły się na pograniczu II RP w swej historii pograniczami były już dużo wcześniej. Niektóre wręcz zawsze. Inne stały się nimi nagle, gdy wyznaczano nowy ład Europy po I Wojnie Światowej. Czytelnika zadziwia fakt podobieństw pewnych mechanizmów, które funkcjonują na tej dawnej granicznej linii. Tam, gdzie granica nie była w historii epizodyczna, choć niekiedy dawne graniczne słupki ledwo już można odnaleźć, to mentalna granica w głowach mieszkańców wciąż w jakimś stopniu istnieje. Tam zaś, gdzie granica spadła na mieszkańców regionu jak grom z jasnego nieba dzieląc miasta, wsie, gospodarstwa, rodziny, do tej pory ma to swe konsekwencje. Zresztą cóż mówić to mieszkańcom Śląska Cieszyńskiego, który właśnie wtedy stał się regionem przygranicznym i podział ten utrzymał się również po kolejnej Wojnie Światowej. Grzywaczewski był na Śląsku Cieszyńskim - a jakżeby inaczej. Naszemu regionowi poświęcił rozdział „Twierdza Zaolzie”. Jego przewodnikiem po Zaolziu był współpracujący również z naszą redakcją Jarosław Jot-Drużycki. Zdecydowanie jednak polecam przeczytać nie jedynie rozdział traktujący o naszym regionie, a całą książkę - „od deski do deski”. Warto. Zresztą napisana jest tak barwnym językiem, że trudno się od niej oderwać. I choć mnóstwo w niej głębokich refleksji i ludzkich tragedii, to nie brak też humoru. Wciąża jak poleskie bagno.

(indi)

WYMAZANA GRANICA. ŚLADAMI II RZECZPOSPOLITEJ

TOMASZ GRZYWACZEWSKI

wydawnictwo Czarne

Liczba stron: 368

Oprawa twarda

Format: 133x215mm

Cena katalogowa: 44,90 zł

Rok wydania: 2020